

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio VIII. De tertia Censora Ecclesiastica, nempe de interdicto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

licz reservata, & juxta Trident. sess. 24. cap. 6. de reform. quilibet Episcopus, si ex delicto occulto orta sit.

§. III.

Alia nonnulla questiones circa suspensionem resolvuntur?

Primò ex cap. 1. h. t. in 6. habetur, quòd graviter peccet, qui actum exercet, à quo suspensus est (si tamen materia gravis sit) & incurrat irregularitatem, si actum ordinis exercent, à quo suspensus est, ut dictum supra. Secundò latis certum est, quòd actus ordinis, si quis ab ordine suspensus eos exercent, sint validi, exceptis illis, qui ad sui valorem jurisdictionem requirunt, uti est Sacramentalis absolutio, cum valorem illorum actuum impedire non possit Ecclesia, si requisita omnia, debito modo ponantur. Tertio non est prohibita cum suspensio, etiam denunciatio, communicatio, cum nullum jus habeatur talem communicationem prohibens, sicuti de vitandis excommunicationis denuntiatis habetur, nisi suspensionem inducas ad agendum contra suspensionem, quòd jus naturale, & divinum, cooperationem ad peccatum prohibens, prohibet. Quarto qui suspensi sunt ab ingressu Ecclesie (de qua suspensione, quæ non est propriè censura, & rectius interdictum, quàm suspensio diceretur, agit capie. is. cui 20. h. t. in 6.) privati sunt omni participatione divinorum in Ecclesia, ita ut talia exercere non possint in Ecclesia, quamvis pleraque pos-

sint extra Ecclesiam, & multa etiam possint in Ecclesia privatim peragere, à tempore, quo celebrantur etiam divini transire possint per Ecclesiam. Quòd denique suspensus ab ordine, officio, jurisdictione in uno loco, vitæ exercitio, vel usu horum, à quo suspensus est, ubique suspensus esse non absolvatur, cum censura, quæ ab ipse comitetur.

SECTIO VIII.

De tertia Censura Ecclesiastica, nempe de interdicto.

§. I.

Quid & quotuplex sit interdictum.

Interdictum est Censura Ecclesiastica per quam prohibetur participatio eorum Sacramentorum, communio divinatorum officiorum, & Ecclesiastica sepultura, quatenus hæc omnia ad divinum cultum spectant; quæ aliter verba definitioni addi possunt, ut citius distinguatur interdictum ab aliis censuris, cum interdictum privet hæc rebus sacris, quatenus loca sancta, & communicatio verò illis privet, ut habent communicationis cum fidelibus rationem, suspensio verò hæc privet, quatenus sunt actus potestatis, ministerij Ecclesiastici. Dividitur interdictum primò in locale & perso-

§. II.

Quanam sub interdicto generaliter promulgato comprehendantur, vel non?

nale, locale est cum immediate ipse locus interdicto supponitur, ne functiones sacrae tempore interdicti prohibita in illo fiant: Personale interdictum est, quo immediate ipsis personis prohibetur ne haec talia agant, & functiones sacras, per interdictum prohibitas, nec hic, nec alibi exercent. Utrumque subdividi potest primo in generale, & speciale: generale est, quo interdicitur locus generalis, plura alia loca complectens, uti est Regnum v.g. Provincia, Civitas &c. Speciale est, quo locus unus particularis, una v.g. certa Ecclesia, aut persona certa particularis interdicitur, ita, ut quando interdictum generale in Civitatem ponitur, neque inter Civitatem, neque in ipsis suburbiis liceat divina celebrare (ne vilipendatur interdictum) licet in alijs Civitatis ejusdem Ecclesijs, si una tantum particularis interdicta sit, divina celebrari possint; & quando interdictum generale in totam communitatem, prout fieri potest, fertur, innocentes etiam sub illo interdicto per accidens pati debeant, quatenus sunt pars interdictae communitatis &c. ne scilicet nervus Ecclesiasticae disciplinae facile dissolvatur. Secundo subdividi utrumque potest, in totale, quod omnes effectus interdicti habet, & in partiale, quod non omnes effectus interdicti habet, sed certum tantum aliquem, privationem v.g. divinatorum, vel privationem sepulturae sacrae &c.

☞ (050)

INcap. si sententia 16. h. t. in 6. statuitur, ut si sententia alicujus interdicti in Clerum alicujus Ecclesiae proferatur, non intelligatur interdictus populus, nec e converso, interdicto populo, Clerus interdictus censetur (nisi illud in ea sententia sit expressum) quia appellatione populi, non veniunt Clerici, cum laici & clerici sint genera duo hominum diversae professionis, ita ut ab uno ad alterum in odiosis non debeat fieri extensio: sicuti nec sub Clericorum, nec sub populi nomine, si hi interdicantur, religiosi veniunt, nisi aliunde colligatur aliud.

§. III.

Quanam observanda sint circa administrationem, & susceptionem Sacramentorum, qua interdicti tempore est prohibita?

INcap. alma mater 24. h. t. in 6. ad praevenda multa pericula, & incommoda, quae facile oriuntur, si nulla Sacramenta administrari, aut nulla divina officia celebrari possent interdicti tempore, statuit Bonifacius VIII. Pontifex. Primo ut interdicti tempore, omnes ad Sacramentum poenitentiae admittantur (ob pronitatem scilicet peccantium, & ad plures lapsus praevendos) nisi sint excommunicati, vel per suam malitiam interdicti causam, aut cooperando

Ooo oo ; rando

rando auxilium dederint, quos sine cautione saltem datâ de satisfaciendo non vult admittere. Secundò statuit, quòd possint etiam interdicti tempore Missæ, & alia divina celebrari (ab illis scilicet, qui interdicti non sunt) singulis diebus, submissâ tamen voce, januis clausis, exclusis excommunicatis, & interdictis, & non pulsatis campanis &c. in festiuitatibus verò Natalis Domini, Paschæ, & Pentecostes, ac Assumptione Beat. Virginis, divina celebrari permittit solemniter, januis apertis, organis pulsatis, aliâ voce, exclusis quidem excommunicatis, non tamen interdictis, ob singularem dictarum solemnitatum reverentiam, ita tamen ut illi, propter quorum delictam interdictum latum fuit, alrari nullatenus appropinquent. Tertio statuitur in *cap. quoniam 19. b. t. in 6.* quòd licet (ob periculum moræ) etiam confert possit tempore interdicti, solemniter Baptismus & Confirmatio, pueris & adultis, ac licet confici suo tempore possit Chryisma & in *cap. responsio 43. b. t.* asserit Innocentius III. quòd coram interdictis liceat Verbum Dei prædicare, & ad emendationem eos iuducere, convocando etiam populum (saltem semel in hebdomade) ad Ecclesiam aliquam, si ita expedire videatur (quia prædicare non est actus sacri ordinis) modò nullum divinum officium coram eis celebretur. Quarto conceditur in *cap. quod in te 11. de penitenti. & Remiss.* usus Eucharistiæ per modum viatici (si probabile sit mortis periculum, sive sit tale periculum ratione infirmitatis, sive ex alia causa, deportando illud cum lumine, campanulâ,

comitatu fidelium; sicut enim interdicti tempore, non negat Ecclesia vicium moribundis, ita nec cultum debetum SS. Eucharistiæ tollit. Quintò conceditur etiam in interdicto tam locali quàm personali matrimonium contrahere, etiam inter personas interdictas quia prohibentur tantum interdicti tempore, quæ sunt omnino spiritualis, & actus ordinum, quæ non est matrimonium, quod usulium participat de contractu merè naturali & politico, ut debet interdicti tempore potissimum prohiberi sit circa Sacramentum extreme unctionis, quòd juxta *citat. cap. quod in urbe* licet confectæ moribundis (cum non sit tanta illius necessitas) & circa Sacramenta ordinum, quæ nec ipsa interdicti tempore confert possunt, nisi urgeat magna necessitas, in casu magnæ penitentiæ legitimorum ministrorum Ecclesiæ, quavis hæc ipsa nonnunquam & plura specialibus privilegijs concessa sint aliquibus de quibus specialia pariter consulenda.

§. IV.

Qua observanda sint circa celebrationem divinorum officiorum, & in quibus quatenus ea prohibita tempore interdicti, vel concessa

EX priore § jam patet, quatenus prohibita, vel concessa sit temporè interdicti divinorum officiorum celebratio, ac auditio, & quæ observanda sint ita ut debeant etiam Missæ, & divina officia, prout conceditur, celebrare beneficarij, si velint gaudere quotidianis distributionibus juxta *citat. cap. Alma 1. ubi*

adiicimus. Divinorum autem officiorum nomine, quæ tempore interdicti prohibita sunt, non tantum intelligitur Missæ celebratio, publica oratio ab Ecclesia instituta, sed omnes etiam sacræ publicæ benedictiones, quæ nomine & autoritate Ecclesiæ, à ministris Ecclesiæ fiunt.

§. V.

De privatione sepulture Ecclesiastica tempore interdicti?

EX cap. quod in te II. §. licet autem de panis. & remiss. habemus, quod interdicti localis generalis tempore prohibeantur fideles in loco sacro interdicto sepeliri, exceptis illis personis Ecclesiasticis, quæ specialiter interdictæ non sunt, & tamen servaverunt locale interdictum, quibus conceditur, ut possint etiam interdicti talis tempore in loco sacro quidem, sed interdicto, sepeliri, sine pulsatione tamen campanarum, & absque alia solemnitate, nisi fiat sepultura in quatuor supra enumeratis festivitibus, in quibus solemnitates permittuntur, quin imò omnes tam laici quam clerici, qui specialiter interdicti non sunt, neque culpam suam causam interdicti dederunt, vel si personaliter interdicti sint, denuntiati tamen non fuerunt, nec impanitentes mortui sunt, possunt in quocunque loco sacro, non interdicto, sepeliri, quam vis parochiani sint Ecclesiæ specialiter interdictæ, cum in tali casu non fiat interdictæ personæ secundum se, sed tantum respectu loci serti, in hoc vero casu non sint vitan-

di, aut communicatione fidelium exclusi.

§. VI.

De violatione interdicti, & pænis iure decretis in violantes?

Interdictum personale violant Clerici personaliter interdicti, si actus proprios sui ordinis, à cuius exercitio interdicti sunt, exerceant, & uti dictum, incurrunt in tali casu irregularitatem, si interfuerint divinis, vel percipiant Sacramenta prohibita, si permittat alios personaliter interdictos divinis interesse, aut ea celebrare &c. Locale vero interdictum violant, si celebrent divina, non observatâ moderatione cap. alma si permittant alios divina celebrare in loco interdicto, cuius regimen illis commissum est &c. nisi specialia privilegia plus illis concedant.

De pænis, quas incurrunt, laici etiam, qui vel ipsi violant interdictum, vel cogunt violare, & de pænis quas incurrunt religiosi violantes interdictum, vide Clement. 1. 2. & 3. has enim pænas circa hanc materiam rari usus, multum moderantur concessa variis, religiosi præsertim, privilegia.

§. VII.

De causis interdicti, & relaxatione ejusdem?

Ferre potest interdictum in personas, aut locum sibi subiectum, qui excommunicare potest propter delictum grave, quod est totius communitatis, quas

quæ interdicitur, vel Principis, aut Magistratus, qui in tali loco aut temporalem, aut spiritualem jurisdictionem exercet, & suâ malitiâ totam communitatem inficit. *cap. non est 11. de sponsalibus cap. si sententia 16. h. t. in 6. cap. sanè 21. de officio deleg.* Tollitur autem vel relaxatur interdictum, Primò quidem elapso tempore, ad quod positum est interdictum, vel positâ conditione, quam urget interdictum, ita ut ab Episcopo relaxari illud prius non possit per dispensationem, nisi interdictum proveniret ex delicto occulto, vel quod non esset ad forum contentiosum reductum, vel non esset specialiter reservatum, vel plus alicui concessum esset, per speciale privilegium &c. vide *Auth. Method.* hoc §.

§. VIII.

Proponuntur extravagantes constitutiones hujus tituli?

Videat harum expositiones, qui earum notitiam, paràm necessariam, habere cupit apud *Auth. Method.* hoc §.

§. IX.

De cessatione à divinis, quid & quomplex sit, & quomodo differat ab interdicto?

Cessatio à divinis, est Ecclesiastica prohibitio, ob quam Clerici cessare debent, in certo loco à celebratione divinorum officiorum, & Sacramentorum administratione, nisi in quantum

necessitas postulat. Duplex autem hæc cessatio, generalis alia, alia particularis, eâ prope ratione, quâ de interdicto locuti fuimus. Differt tamen ab interdicto locali, Primò quòd cessatio hæc nec pœna sit propriè dicta, nec censura, sed nuda prohibitio in lignum gravissimi doloris, ex iniqua divina honoris læsione posita. Secundo quòd cessatio nullam in specie personam afficit, sicuti interdictum, quod respectu eorum, qui causam interdicti locali dediderunt, interdictum personale dicitur. Tertiò quòd violans cessationem, graviter quidem peccet, non incurrit tamen irregularitatem, sicuti incurrit, qui violat interdicti censuram. Quarto quòd privilegia concessa circa interdictum extant, non debeant ad cessationem à divinis, cum à diversis ad diversa non sint lata, & quinto denique quòd tempore cessationis à divinis, concessa tamen mereant omnibus sepultura sacra, modo hæc fiat sine officiis funebribus, quæ cessationis tempore prohibita sunt: qui autem interdictum in locum aliquem ponere possunt, possunt etiam, ob delictum tamen gravissimum, cessationem à divinis ponere, ita ut violans interdum cessationem ipso facto sine excommunicationi, juxta *Clement. 1. §. in eo quod dicitur* verò generalibus h. t.

¶

Quæ in sequentibus duobus titulis, tam antiquis, quam in 6. habentur de Verb. signif. & de reg. Juris, omisit Author Method. explicare, eò quòd putaret, hæc omnia cum ex Corpore Juris desumpta essent, ex variis titulis & cap. in variis Decretalium libris explicatis, satis intelligi posse, vel certe ea, quæ in sequente tit. de V. S. dicuntur, & explicantur, re&issimè peti posse ex variis juris Lexicis & vocabulariis, quo etiam nos lectorem remittimus. Quæ verò in ultimo tit. de reg. juris, tam in antiquis, quam in 6. habentur, placuit hic breviter

annectere, ut regulæ illæ, quæ plurimum sæpe jurium summam continent, ab illis, qui Corpus juris Canonici non habent, hæc tamen succincta SS. Canonum doctrina non displicet, non ignorentur, (non quidem quasi omnes regulæ juris sint afferendæ, quæ toto Corpore juris sparsæ innumerae propè sunt, sed quòd potiores sint afferendæ, prout sub hoc titulo continentur) & simul ex Glossa ostendere, unde regula talis desumpta sit, & petenda fustior illius explicatio Sit ergo

TITVLVS XLI.

DE REGULIS JURIS.

SECTIO I.

De regulis Iuris in antiquis.

Regula Iuris re&è describitur, quòd sit brevis jarium narratio, ex variis juribus sæpe desumpta, compl. & ens plures casus, in quibus eadem ratio, convenientia identitatis, aut paritatis, &c. repetitur, ita tamen, ut si in aliquo vitetur (quoad identitatem scilicet, convenientiam, aut paritatem, vel si in jure, quoad aliquem casum expressè statutum fuit aliquid contrarium tali regulæ) talis regula pro tali casu nihil probet; & hinc nulla etiam juris regula sine exceptione universaliter probat, & plerèq; in multis sæpe fallant, uti videre licet apud Glossã, & passim apud AA. Sunt autem juris regulæ aliæ in antiquis, aliæ in 6. De illis sit.

Prima est: Omnis res per quascunque causas nascitur, & per easdem dissolvitur.

Desumpta dicitur hæc regula ex S. Chrysost. in cap. 52. operis imperfecti in Math. Locum vel maximè habet in contractibus & talibus obligationibus merè temporalibus, quæ ex positiva tantùm humani juris constitutione vim suam habent. Fallit tamen in matrimonio ex jure divino indissolubili, & in aliis pluribus. &c.

Compend. Pirbing.

PPP PP

H. Essoe